

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8CoP/8/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7115205352
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ludvika Bodnárová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2016:7115205352.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ludviky Bodnárovej a členiek senátu JUDr. Diany Solčányovej a JUDr. Marianny Hraboveckej vo veci starostlivosti súdu o maloletú B. F. nar. XX.X.XXXX zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Košiciach a plnoletého R. F. nar. X.X.XXXX deti rodičov matky A.. H. G. nar. X.X.XXXX bývajúcej v F. na O. armády XXXX/X a otca A.. K. F. nar. X.X.XXXX bývajúceho v F. na K. ulici č. XX v konaní o zmenu výkonu rodičovských práv a povinností o odvolaní matky a otca proti rozsudku Okresného súdu Košice I č.k. 11P 38/2015-195 z 14.10.2015 takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok vo výroku o určení výživného a dlžného výživného otca pre plnoletého R. F. nar. X.X.XXXX.

Mení rozsudok v napadnutom výroku o určení výživného otca pre maloletú B. F. nar. XX.X.XXXX tak, že otec je povinný platiť výživné 150 Eur mesačne počnúc dňom 1.10.2015 do budúca vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred matke maloletého dieťaťa.

Mení rozsudok vo výroku o úprave styku otca s maloletou B. v období letných prázdnin tak, že otec je oprávnený stretávať a s maloletou B. počas letných prázdnin každý rok od 1.7. 9:00 hod. do 15.7. 17:00 hod. a od 1.8. od 9:00 hod. do 15.8. 17:00 hod., kedy matka je povinná maloletú na stretnutie s otcom pripraviť v určený čas a otec je oprávnený prevziať a povinný v určený čas odovzdať matke v mieste bydliska maloletého dieťaťa.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom zaviazal otca prispievať na výživu plnoletého R. F. nar. X.X.XXXX výživným 130 Eur mesačne od 1.1.2015 do budúca vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k jeho rukám. V prevyšujúcej časti návrh zamietol. Dlžné výživné 1.000 Eur za obdobie od 1.1.2015 do 31.10.2015 zaviazal otca zaplatiť plnoletému R. F. do 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

Maloletú B. F. nar. XX.X.XXXX zveril do starostlivosti matky, ktorá ju bude zastupovať a spravovať jej majetok. Otca zaviazal platiť výživné na maloletú B. 100 Eur mesačne od 1.10.2015 do budúca, ktoré je povinný platiť vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky. Upravil styk otca s maloletou B. tak, že je oprávnený sa stretávať každý párny týždeň v mesiaci od piatku 17:00 hod. do nedele 18:00 hod. každý rok počas letných prázdnin v mesiaci august od 1.8. od 9:00 do 31.8. do 18:00 hod., kedy matka maloleté dieťa v stanovený čas riadne pripraví a odovzdá otcovi a otec v stanovený čas maloletú prevezme a odovzdá matke v mieste jej bydliska a tým zmenil rozsudok Okresného súdu Košice I sp. zn. 21P 258/2010 zo dňa 11.12.2013.

Zistený skutkový stav konajúci súd právne posúdil podľa § 62 ods. 1, 2, 4, 5, § 75 ods. 1, 2, § 78 ods. 1, 2, 3 Zákona o rodine. Konštatoval, že vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že rozhodnutie o zmene výchovy u maloletej B. v danom prípade je dôvodné. V čase podania návrhu bol R. F. maloletý, v čase rozhodovania súdu dosiahol vek plnoletosti, preto o zmene výchovy k plnoletému R. F. súd už nerozhodoval.. V čase poslednej úpravy vykonanej rozsudkom Okresného súdu Košice I sp. zn. 21P 258/2010 z 11.12.2013 boli obidve maloleté deti R. aj B. zverené do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov. Maloletý R. v rozsahu dvoch týždňov u matky a dvoch týždňov u otca. Maloletá B. v rozsahu troch týždňov u matky a jedného týždňa u otca. Otec bol zaviazaný prispievať na výživu maloletého R. 30 Eur mesačne od 1.1.2014 do budúca a na maloletú B. 40 Eur mesačne od 1.1.2014 do budúca. V čase poslednej úpravy matka pracovala ako asistentka vo Východoslovenskej energetike s priemerným mesačným zárobkom 660 Eur až 700 Eur. Otec pracoval v spoločnosti H. ako nákupca a jeho priemerný čistý mesačný zárobok bol 1.120,50 Eur. Okrem toho mal živnosť v odbore mimoškolskej vzdelávacej činnosti, z ktorej nebol preukázaný žiaden príjem. Matka podaným návrhom z 4.3.2015 žiadala, aby súd rozhodol o zmene výchovy a zveril maloleté deti do jej osobnej starostlivosti s odôvodnením, že od posledného rozhodnutia súdu došlo k podstatnej zmene pomerov predovšetkým u otca maloletých detí. Otec maloletých detí v septembri 2014 uzavrel manželstvo, v dôsledku čoho sa zmenilo aj miesto jeho trvalého pobytu. Od uzavretia manželstva žije so svojou terajšou manželkou u jej rodičov v rodinnom dome v Šaci a u svojej matky na Ružovej ulici v Košiciach nebýva tak, ako to bolo v čase rozhodnutia súdu, kedy bolo rozhodnuté o zverení maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov. Zmenou trvalého bydliska a nasťahovaní sa do rodinného domu rodičov svojej terajšej manželky sa z hľadiska maloletých detí skomplikoval pobyt, kedy mali byť u otca. V rodinnom dom rodičov manželky otca sa necítili komfortne a nemali vytvorené vhodné podmienky. Z uvedeného dôvodu samé deti prejavili záujem o zmenu výchovy a vyslovili svoj názor, že chcú byť zverené do výlučnej starostlivosti matke. Vyjadrenie detí prijali obidvaja rodičia. Konajúci súd na základe vykonaného dokazovania výsluchu rodičov maloletých detí, vyjadrenia maloletých detí a kolízneho opatrovníka dospel k záveru, že zverenie do výlučnej osobnej starostlivosti je dôvodné, avšak už v čase rozhodnutia aktuálne len pre maloletú B., nakoľko R. medzičasom dosiahol vek plnoletosti. Z dôvodu zmeny výchovy súd rozhodoval aj o určení výživného otca pre plnoletého R. a maloletú B.. Listinnými dôkazmi zistil, že priemerný mesačný zárobok matky za obdobie od júna 2014 do decembra 2014 a za obdobie od januára 2015 do 15.5.2015 bol 960 Eur a následne u zamestnávateľa matky O. R., s.r.o. bolo zistené, že jej priemerný mesačný zárobok bol za obdobie máj, jún 600 Eur a priemerný mesačný zárobok za júl, august bol 802,92 Eur. Priemerný mesačný zárobok otca za obdobie od septembra 2014 do augusta 2014 bol 1.198 Eur. Dňa 25.3.2005 sa otcovi z terajšieho manželstva narodil maloletý Z.. Na základe takto vykonaného dokazovania a príslušných ustanovení Zákona o rodine konajúci súd rozhodol tak, že určil výživné otca k plnoletému R. 130 Eur mesačne od 1.1.2015, V prevyšujúcej časti návrh zamietol a súčasne určil dlžné výživné 1.000 Eur za obdobie od 1.1.2015 do 31.10.2015, ktoré zaviazal otca zaplatiť v lehote tridsiatich dní od právoplatnosti rozsudku. Výživné pre maloletú B. určil vo výške 100 Eur mesačne počnúc od 1.10.2015 do budúca. Počiatok určenia výživného rozhodol na základe dohody obidvoch rodičov.

Proti výroku rozsudku o určení výživného otca pre maloletú Z. a úpravu styku v čase letných prázdnin podala v zákonnej lehote odvolanie matka. Navrhla, aby odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu v napadnutých výrokoch tak, že zvýši výživné na maloletú B. na sumu 150 Eur, čo považuje za primerané a dostatočné a súčasne v časti úpravy styku týkajúcu sa letných prázdnin rozhodol tak, že maloletá sa bude v tomto období letných prázdnin stretávať v júli od 1.7. do 15.7. a takisto v auguste od 1.8. do 15.8. každý rok.

Otec v podanom odvolaní proti výrokom o určení výživného pre plnoletého R., ako aj maloletú Z. navrhol zmeniť rozsudok, znížiť výživné tak, že na plnoletého R. určí 70 Eur a na maloletú B. 50 Eur, čo vzhľadom k svojim majetkovým, finančným a rodinným pomerom, k odôvodneným a primeraným potrebám obidvoch detí považoval za primerané a dostatočné.

Matka v odvolaní poukázala na ust. § 205 ods. 2 písm. c/ O.s.p., kedy súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav a z dôvodu podľa ust. § 205 ods. 1, že v konaní došlo k vadám uvedených v ust. § 221 ods. 1 O.s.p. Vytkla konajúcemu súdu, že nedostatočne prihliadal na oprávnené mesačne vznikajúce výdavky spojené s výživou a výchovou maloletej dcéry. Zdôraznila, že v ich domácnosti je ona jedinou zárobkovo činnou osobou, stará sa o dve deti, ktoré s ňou bývajú a obidve deti študujú. Nie sú zárobkovo činné. V porovnaní s domácnosťou otca, v ktorej v súčasnej dobe žije aj jeho manželka, ktorá v súčasnosti poberá

rodičovský príspevok a jej rodičia, ktorí ako predpokladá sú buď pracovne a zárobkovo činní, alebo poberajú dôchodky, pričom sa dá predpokladať, že ako vlastníci nehnuteľností, v ktorej žijú významnou mierou sa podieľajú na platení všetkých výdavkov spojených s užívaním tejto domácnosti. Matka žiadala zmeniť aj výrok v časti úpravy styku, a to týkajúci sa letných prázdnin s tým, že rozhodnutie súdu prvého stupňa, podľa ktorého má byť maloletá celý jeden mesiac počas letných prázdnin u otca, nie je v danom prípade vhodné, pretože maloletá vo svojom veku má už aj svoje záujmy, plány, čo by jej pobyt počas celého mesiaca u otca výrazne obmedzil. Navrhla rozdeliť tento mesiac tak, že s otcom bude tráviť letné prázdniny prvé dva týždne v júli a prvé dva týždne v auguste.

Otec maloletej B. a plnoletého R. právne odôvodnil svoje odvolanie podľa ust. § 205 ods. 1, 2 O.s.p. písm. c/ a d/, že súd neúplne zistil skutkový stav veci a na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Jeho odvolanie smerovalo proti výrokom o určenie výživného a dlžného výživného pre plnoletého R. ako aj k určenie výživného pre maloletú B.. Vytkol konajúcemu súdu predovšetkým, že dostatočne zohľadnil jeho mesačné náklady spočívajúce predovšetkým v cestovaní do zamestnania do Michaloviec, ktoré priemerne predstavuje 200 Eur mesačne. Okrem toho je potrebné uhrádzať servis auta, ktorým prevažne cestuje, zákonné poistenie, čo predstavuje priemerne 110 Eur ročne. Náklady na potraviny pre jeho trojčlennú rodinu predstavujú priemerne 300 Eur mesačne, náklady na drogeriu a lieky 120 Eur mesačne, kozmetika, hygienické potreby, plienky pre maloletého Z., príspevok rodičom, u ktorých žijú, 150 Eur mesačne, oblečenie, obuv, hračky, potreby pre rozvíjanie, vnímanie a motoriku dieťaťa, plavecký kurz 32 Eur mesačne, oblečenie pre maloletého priemerne 50 Eur mesačne a splátky z predchádzajúcich úverov vo výške 228 Eur mesačne. Po sčítaní uvedených výdavkov jeho náklady mesačne predstavujú 1.548 Eur, čo prevyšuje jeho priemerný mesačný zárobok až o 350 Eur mesačne. Z uvedeného dôvodu ho musí podporovať jeho matka, bez ktorej finančnej podpory by nezvládol financovanie svojej domácnosti.

K odvolaniu otca sa písomne vyjadrila matka detí. Predovšetkým spochybnila dodržanie odvolacej lehoty otca, keďže rozsudok si mal prevziať 27.11.2015, lehota na podanie odvolania podľa jej názoru uplynula 11.12.2015, pričom odvolanie podal na okresnom súde 14.12.2015. K tejto odvolacej námietke odvolací súd udáva, že zákonná odvolacia lehota otcom bola dodržaná v zmysle príslušných ustanovení § 204 ods. 1, 2 O.s.p., § 57 ods. 1, 2 O.s.p. a § 218 ods. 1 písm. a/ O.s.p., v zmysle ktorých posledný deň na podanie odvolania otcovi uplynul dňa 14.12.2015, kedy aj odvolanie podal. Procesnému pochybeniu súdu, ktoré uviedla matka spočívajúce tom, že plnoletému synovi nebol doručený rozsudok, odvolací súd dodáva, že z obsahu spisu je nepochybné, že rozsudok bol plnoletému R. doručený 10.11.2015, čo potvrdil vlastným podpisom. Preto k týmto dodatočným odvolacím námietkam matky uvedených vo vyjadrení k odvolaniu otca týkajúcich sa procesného pochybenia odvolací súd neprihliadol. V písomnom vyjadrení k odvolaniu otca matka opätovne zdôraznila výdavky spojené s výchovou a výživou maloletých detí a predovšetkým zdôraznila skutočnosť, že v ich trojčlennej rodine je ona samotná žiteľka celej rodiny a bez výraznej finančnej pomoci svojej matky by nezvládla uhrádzanie základných existenčne nevyhnutných potrieb všetkých troch členov domácnosti. Vyslovila presvedčenie, že otec svoje výdavky uvádzané v odvolaní výrazne nadhodnotil za účelom zníženia výživného. Navrhla preto, aby odvolací súd zmenil rozsudok v zmysle jej odvolacieho petitu.

Kolízny opatrovník sa písomne k odvolaniu matky a otca nevyjadril.

Podľa § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa ods. 2 citovaného zákonného ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutom výroku o určení výživného otca pre plnoletého R. a spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo podľa § 212 ods. 2 písm. a/ O.s.p. bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p. a dospel k záveru, že súd prvého stupňa riadne zistil skutkový stav, posúdil ho podľa správnych ustanovení Zákona o rodine s tým, že v odôvodnení sa vysporiadal so všetkými podstatnými skutočnosťami týkajúcimi sa predmetu konania a z jeho závermi sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje. Z uvedených dôvodov preto výrok o určení výživného otca pre plnoletého R. potvrdil ako vecne správny a zákonný.

Podľa § 220 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 219) ani na jeho zrušenie (§ 221 ods. 1 O.s.p.).

K odvolaniu matky aj otca týkajúcich sa výživného pre maloletú B. odvolací súd dospel k záveru, že súd prvého stupňa dostatočne zistil skutkový stav, posúdil ho podľa správnych ustanovení Zákona o rodine, ale ich nesprávne aplikoval na zistený skutkový stav. Zo zákonných ustanovení citovaných v napadnutom rozsudku súdu prvého stupňa týkajúcich sa určovania rozsahu vyživovacej povinnosti rodičov k deťom vyplýva, že kritériami určovania rozsahu výživného sú popri odôvodnených potrebách dieťaťa aj možnosti, schopnosti a majetkové pomery rodičov pri určovaní konkrétneho rozsahu výživného, je preto potrebné vychádzať predovšetkým z toho, aká peňažná suma mesačne je potrebná na úhradu odôvodnených potrieb dieťaťa, pričom medzi tieto potreby patria výživa vo vlastnom zmysle slova, hmotné potreby ako aj šatstvo, bielizeň, náklady na bývanie, ako aj potreby súvisiace s rozširovaním a prehĺbovaním vzdelania dieťaťa, rozvojom jeho záujmov, prípravou na budúce povolanie, kultúrne, športové a rekreačné potreby, t.j. všetky nevyhnutné potreby, ktoré vyžaduje život kultúrneho človeka v súčasnosti. Miera týchto potrieb je odstupňovaná a závisí predovšetkým od veku dieťaťa a jeho zdravotného stavu, pričom ak to možnosti a schopnosti rodičov dovoľujú, má výživné zabezpečovať primeraný podiel na výhodách, ktoré dovoľujú možnosti rodičov. Odôvodnené potreby detí v rovnakom veku a na rovnakom stupni školskej dochádzky sú spravidla rovnaké, pokiaľ nie sú v určitom konkrétnom prípade zvýšené v dôsledku zhoršeného zdravotného stavu, finančne náročnej, kultúrnej, záujmovej alebo športovej činnosti, prípadne ak rozumové schopnosti dieťaťa odôvodňujú nadštandardné vzdelávanie dieťaťa, pričom ide o všeobecne známu skutočnosť, ktorú nie je potrebné osobitne dokazovať. Pri určovaní rozsahu vyživovacej povinnosti je súd povinný prihliadať aj na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Na strane povinných rodičov dieťaťa súd zistí ich reálne príjmy, celkové majetkové pomery, nevyhnutné životné náklady a prihliada aj na ich ďalšie zákonné vyživovacie povinnosti. Vychádzajúc z uvedených úvah je potrebné zdôrazniť, že výživné nie je možné určovať mechanickým spôsobom. Vzhľadom na vykonané dokazovanie súdom prvého stupňa a zákonné ustanovenia týkajúce sa určenia, resp. zvýšenia výživného, odvolací súd dospel k odlišnému záveru ako súd prvého stupňa, preto zmenil napadnutý výrok o určení výživného otca pre maloletú B. tak, že určil výživné 150 Eur. Odvolací súd dospel k presvedčeniu, že otec plnoletého R. a maloletej B. je schopný si plniť výživné v celkovej výške 280 Eur, čo vzhľadom k veku detí, ich odôvodneným potrebám, ale aj vzhľadom k finančným, majetkovým a rodinným pomerom otca je výživné primerané a dostatočné a žiadnym závažným spôsobom neovplyvní finančné zabezpečenie terajšej rodiny.

Odvolací súd zmenil napadnutý výrok o úprave styku otca s maloletou B. v časti letných prázdnin, a to v zmysle odvolacieho návrhu matky, ktorý považoval za dôvodný a úpravu počas letných prázdnin rozdelenú do dvoch mesiacov považuje za vhodnejšiu predovšetkým pre maloletú B., ale v konečnom dôsledku aj o otca, u ktorého sa rodinné pomery od poslednej úpravy výrazne zmenili z dôvodu uzatvorenia nového manželstva a zmeny bydliska.

Toto rozhodnutie senát prijal v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.